

Državna pomoč

Več možnih pomoči za okoljske, podnebne in energetske projekte

V letošnjem letu so v veljavo stopile nove smernice o državni pomoči za podnebje, varstvo okolja in energijo, ki razširjajo področja, na katerih država lahko ponuja pomoč za podporo trajnostnemu razvoju, zelenemu prehodu in prehodu v krožno gospodarstvo.

Antonija Božič Cerar, GZS

To državno pomoč mora vsaka država članica priglasiti Evropski komisiji. Države morajo Komisiji dokazati, da je pomoč potrebna, primerna in proporcionalna. Komisija oceni predlagane ukrepe z vidika njihovega doprinosa k razvoju določene gospodarske dejavnosti in vpliva te dejavnosti na izboljšanje splošnih razmer v družbi na področju trajnosti. Pomoč mora spodbujati aktivnosti, ki brez te pomoči ne bi bile izvedene, oziroma spodbujati dejavnosti, ki se sicer ne bi razvijale.

V ilustracijo: pomoč, namenjena le prilagoditvi novim okoljskim skupnim standardom, ki že veljajo na območju cele skupnosti, ni upravičljiva. Evropska komisija oceni predlagane ukrepe tudi z vidika njihovega vpliva na trg in konkurenco. Ukrepi morajo naslavljaliti anomalije trga in posledično izboljšanje razmer. Pomoč za projekte ali ukrepe, ki se glede na uporabljene tehnologije, stopnjo investicijskega tveganja in obsega že izvajajo v okviru skupnega trga pod tržnimi pogoji, tako ni upravičljiva.

Komisija tehta učinke predlaganih ukrepov pomoči tako z vidika njihovih pozitivnih kot tudi negativnih vplivov. Pričakovati je, da bo v prihodnosti še posebno pozornost namenila merilom za okoljske, trajnostne gospodarske dejavnosti, ki izhajajo iz Uredbe o taksonomiji 2020/852. Ta sledi naslednjim ciljem:

- (a) blažitve podnebnih sprememb;
- (b) prilagajanja podnebnim spremembam;
- (c) trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov;
- (d) prehod na krožno gospodarstvo;
- (e) preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja;
- (f) varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov.

Dodatni pogoj je, da ukrepi bistveno ne škodujejo določenemu okoljskemu cilju. Praviloma namreč ni mogoče zasledovati vseh ciljev hkrati in je potrebno sklepati kompromise v predlaganih rešitvah.

V skladu s smernicami je državna pomoč možna za ukrepe, ki podpirajo:

- zniževanje izpustov toplogrednih plinov, s poudarkom na podpori pridobivanja energije

- iz obnovljivih virov in izboljšanju energetske učinkovitosti;
- izboljšanje energetske in okoljske učinkovitosti stavb;
- nakup in lizing čistih vozil (v zračnem, cestnem, železniškem, rečnem in pomorskem prometu) kot zagotovitev storitev njihovega vzdrževanja in obnove;
- izgradnjo infrastrukture za polnjenje čistih vozil;
- učinkovito ravnanje z viri, s preходом na krožno gospodarstvo;
- zmanjševanje in preprečevanje onesnaževanja;
- remediacijo in rehabilitacijo naravnih habitatov in ekosistemov, obnovo biološke raznovrstnosti ter prilagajanje podnebnim spremembam;
- zmanjšanje določenih dajatev, prispevkov in nadomestil;
- energetske infrastrukture;
- daljinsko ogrevanje in hlajenje;
- zniževanje prispevkov za elektriko za energetske intenzivne uporabnike in
- prenehanje proizvodnje energije iz premoga, šote in oljnega skrilavca.

Smernice ne veljajo za razvoj in proizvodnjo okolju prijaznejših proizvodov, raziskavam, razvoju in inovacijam in za področje jedrske energije. [gg](#)

Pomoč mora spodbujati aktivnosti, ki brez te pomoči ne bi bile izvedene, oziroma spodbujati dejavnosti, ki se sicer ne bi razvijale.

Komisija tehta učinke predlaganih ukrepov pomoči tako z vidika njihovih pozitivnih kot tudi negativnih vplivov.

